

Skupština Crne Gore

BILTEN OTVORENI PARLAMENT

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Broj 88 ◆ Decembar 2018. godine

SADRŽAJ

Zakonodavna i nadzorna aktivnost.....	2
Novosti iz Skupštine.....	6
Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović sa delegacijom boravio je u dvodnevnoj posjeti Rumuniji 10. i 11. decembra	6
Delegacija Odbora za vanjske poslove Veleike narodne skupštine Republike Turske u posjeti Skupštini Crne Gore 4. i 5. decembra.....	6
Parlamentarni pojmovnik.....	6
Tema broja.....	7
Iz istorije crnogorskog parlamentarizma.....	8
Kalendar.....	9

TEMA BROJA

Održan četrnaesti sastanak COSAP-a

str.7

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

*Da li znate...
šta je Konferencija predsjednika parlamenta
zemalja EU?*

str.6

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

Izvod iz Zakona o izboru narodnih poslanika za Ustavotvornu skupštinu Narodne Republike Crne Gore iz 1946. – Službeni list Narodne republike Crne Gore br. 18 od 18.9.1946. godine

str.8

OTVORENI PARLAMENT

Skupština Crne Gore

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Elektronsko izdanje ◆ Izlazi mjesечно ◆ Godina VIII ◆ Broj 88 ◆ Decembar 2018. godine

UVOD

Poštovane/i čitateljke i čitaoci,

Pred vama su najvažnije informacije o aktivnostima Skupštine Crne Gore u periodu od 1. do 31. decembra koje u formi mjesечноg biltena „Otvoreni parlament“ priprema Služba Skupštine Crne Gore. U decembru, održane su Četvrta sjednica Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2018. godini, Osma sjednica Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2018. godini i Sedma Pošbna sjednica Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2018. godini. Odbori su tokom decembra razmotrili 13 predloga zakona, jedan predlog odluke i sproveli niz drugih aktivnosti u okviru nadzorne uloge. Tema broja ovog izdanja biltena je održavanje četrnaestog sastanka parlamentarnih odbora za evropske integracije/poslove zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja jugoistočne Evrope (COSAP). Bilten se objavljuje svakog mjeseca i njime Skupština teži da približi svoj rad građanima Crne Gore. Smatramo da je ova publikacija veoma značajna kao pouzdan izvor informacija o radu Skupštine i nadamo se da će vam biti od koristi. Ostajemo otvoreni za vaše komentare i sugestije, kao i kritike, koje nam mogu pomoći da naš rad učinimo što kvalitetnijim.

*S poštovanjem,
Služba Skupštine*

ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST

Na Četvrtoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2018. godini, poslanici su usvojili: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama, Zakon o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa, Zakon o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima sa državama članicama Evropske unije, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o notarima, Zakon o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2017. godinu, sa: Izvještajem o reviziji predloga Zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2017. godinu i godišnjim Izvještajem o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2017 - oktobar 2018. godine, Zakon o izmjenama Zakona kinematografiji, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o održavanju stambenih zgrada, Zakon o potvrđivanju Zajedničkog protokola o primjeni Bečke konvencije i Pariske konvencije i Strategiju nacionalne bezbjednosti. Skupština je, takođe, prihvatile Izvještaj o realizaciji akcionog plana Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020. godine za 2017. godinu, Izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa zaštite potrošača (2015-2018) za period jun 2018 - jul 2018. godine, Deveti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar - jun 2018, Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih

prava za 2017. godinu i Izvještaj o aktivnostima vezanim za regulisanje komunalne djelatnosti za 2017. godinu.

U okviru tačke *Izbori i imenovanja*, Skupština je imenovala Uroša Andrijaševića za predsjednika Savjeta Agencije za nadzor osiguranja. Takođe, izabrana su dva člana Komisije za vrednovanje Mirjana Kuveljić i Mirza Medunjanin.

Za predsjednika Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost imenovan je Branko Kovijanić, a za članove Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Vladan Đukanović i Šaleta Đurović.

Na Sedmoj Posebnoj sjednici Drugog redovnog zasjedanja Skupštine u 2018. godini, u okviru tačke dnevnog reda *Premijerski sat i poslanička pitanja*, na pitanja poslanika odgovarali su predsjednik Vlade Crne Gore i ministri u Vladi. Poslanici su postavili šest pitanja premjeru i 58 pitanja ministrima.

Na Osmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja u 2018. godini, poslanici su usvojili Zakon o izmjenama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima, Zakon o budžetu Crne Gore za 2019. godinu, Odluku o zaduživanju Crne Gore za 2019. godinu, Predloge finansijskih planova sa planovima rada za 2019. godinu nezavisnih regulatornih tijela, i to: Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Regulatorne agencije za energetiku, Agencije za nadzor osiguranja, Komisije za tržište kapitala, Agencije za ljekove i medicinska sredstva, Agencije za elektronske medije, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, Zakon o finansiranju lokalne samouprave, Zakon o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o radnim odnosima (javne službe) broj 151, Zakon o potvrđivanju Amandmana na Montrealski protokol o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju.

Predlozi zakona razmatrani na odborima

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.

- Predlog zakona o državnim nagradama** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o potvrđivanju Amandmana na Montrealski protokol o supstancama koje oštećuju ozonski omotač** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložili Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o radnim odnosima (javne službe) broj 151** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložili Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložio Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu** razmotrili su Odbor za rodnu ravнопravnost, Odbor za bezbjednost i odbranu, Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, Odbor za ljudska prava i slobode, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike, u dijelu svoje nadležnosti, te dostavili mišljenje matičnom odboru - Odboru za ekonomiju, finansije i budžet. Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor su razmotrili predlog zakona i predložili Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o izmjenama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjim poslovima** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o finansiranju lokalne samouprave** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložili Skupštini da ga usvoji.
- Predlog zakona o izmjenama Zakona o javnom redu i miru** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i

predložili Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.

Ostali akti razmatrani na odborima

- **Predlog odluke o zaduživanju Crne Gore za 2019. godinu** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.

Ostale aktivnosti radnih tijela

- Na 33. sjednici **Odbora za odbranu i bezbjednost**, održanoj 20. decembra, Odbor je usvojio Plan parlamentarnog nadzora za 2019. godinu.
- Na 57. sjednici **Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu**, održanoj 21. decembra, Odbor je utvrdio listu od osam prijavljenih kandidata na Javni poziv za izbor četiri člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika.
- Na 58. sjednici **Odbora za ekonomiju, finansiju i budžet**, održanoj 14. decembra, članovi Odbora razmotrili su i odlučili da predlože Skupštini da usvoji predloge finansijskih planova sa planovima rada za 2019. godinu šest nezavisnih regulatornih tijela, i to: Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Agencije za nadzor osiguranja, Komisije za tržište kapitala, Regulatorne agencije za energetiku, Agencije za ljekove i medicinska sredstva i Agencije za elektronske medije.

- Na 60. sjednici, održanoj 18. decembra, Odbor je utvrdio tri predloga odluka i odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da za predsjednika Savjeta Agencije za elektronske komunikacije imenuje Branka Kovijanića, kao i da za članove Savjeta Agencije imenuje Šaletu Đurovića i Vladana Đukanovića.
- Na 61. sjednici, održanoj 27. decembra, Odbor je

razmotrio Nacrt programa ekonomskih reformi (PER) za Crnu Goru za period 2019-2021. godina.

- Na 27. sjednici **Odbora za ljudska prava i slobode**, održanoj 3. decembra, sprovedeno je konsultativno saslušanje predstavnika institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Ministarstva prosvjete, Ministarstva pravde, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva finansija i Ministarstva unutrašnjih poslova.
- Na 26. sjednici, održanoj 17. decembra, sprovedeno je kontrolno saslušanje na temu „Sumiranje rezultata implementacije Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na oblast Konik“.
- Na 29. sjednici, 24. decembra, održano je konsultativno saslušanje predstavnika Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova i direktora Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.
- Na 30. sjednici, održanoj 27. decembra, Odbor je sumirao rezultate rada u 2018. godini.
- Na 26. sjednici **Odbora za prosvjetu, nauku i kulturu i sport**, održanoj 27. decembra, sprovedeno je kontrolno saslušanje ministra kulture Aleksandra Bogdanovića, na temu: „Zaštita nepokretnih kulturnih dobara u Crnoj Gori“.
- Na 24. sjednici **Odbora za rodnu ravnopravnost**, održanoj 6. decembra, Odbor je obilježio 75 godina političke participacije žena u Crnoj Gori, tačnije datum kada je 5-6. decembra 1943. godine, u Kolašinu održan Prvi kongres AFŽ-a Crne Gore i Boke. Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnjak podsjetila je na značaj i ulogu Antifašističkog fronta žena u istoriji Crne Gore, kao i na civilizacijske tekovine koje su proistekle iz tog pokreta.

- Na 40. sjednici **Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje**, 24. dece-

mbra, održano je konsultativno saslušanje (rasprava) na temu: „Realizacija aktivnosti na regulaciji toka rijeke Bojane“.

- Na 41. sjednici Odbora, održanoj istog dana, sprovedeno je konsultativno saslušanje (rasprava) na temu: „Primjena ocjena i stavova Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje povodom razmatranja preporuka iz Konačnog izvještaja DRI o reviziji finansijskog izvještaja Javnog preduzeća ‚Regionalni vodovod crnogorsko primorje‘ Budva za 2016. godinu“.
- Na 42. sjednici, održanoj 26. decembra, sprovedeno je konsultativno saslušanje (rasprava) na temu: „Primjena Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata“.
- Na 54. sjednici **Administrativnog odbora**, održanoj 7. decembra, Odbor je raspisao ponovni javni konkurs za imenovanje predsjednika Državne izborne komisije. Odbor je, na predlog Raška Konjevića, člana Odbora, donio zaključak da do kraja januara naredne godine održi tematsku sjednicu po pitanju instituta poslaničkog imuniteta.
- Na 55. sjednici Odbora, održanoj 10. decembra, članovi odbora utvrdili su dva predloga odluka. Naime, radi se o Predlogu odluke o imenovanju predsjednika Savjeta Agencije za nadzor osiguranja, gdje je Odbor odlučio da Skupštini Crne Gore predloži da za predsjednika Savjeta Agencije imenuje Uroša Andrijaševića i Predlogu odluke o izboru dva člana Komisije za vrednovanje, gdje je odlučio da Skupštini Crne Gore predloži da za članove Komisije izabere Mirjanu Kuveljić i Mirzu Medunjaninu.
- Na 56. sjednici Odbora, održanoj 17. decembra, Odbor je usvojio nekoliko podzakonskih akata, i to: Pravilnik o oglašavanju za popunu slobodnih radnih mesta i načinu uvida u dokumentaciju oglasa odnosno konkursa u Službi Skupštine Crne Gore, Pravilnik o načinu sprovođenja provjere

znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina i kriterijumima i načinu ocjenjivanja kandidata prilikom provjere znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina za popunu radnog mesta u Službi Skupštine Crne Gore, Pravilnik o sadržaju, načinu pripreme i donošenja programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja Službe Skupštine Crne Gore, Odluku o prestanku važenja Odluke o vrsti i postupku dodjele priznanja državnom službeniku, odnosno namješteniku Službe Skupštine Crne Gore i Odluku o posebnim savjetnicima u Skupštini Crne Gore.

- Na 57. sjednici, održanoj 27. decembra, članovi Odbora nijesu utvrdili predlog kandidata za imenovanje predsjednika Državne izborne komisije, jer kandidat nije dobio potrebnu većinu glasova prisutnih članova Odbora. Odbor je odlučio da raspisće ponovni javni konkurs za imenovanje predsjednika Državne izborne komisije, koji će biti dostavljen dnevnom listu „Dan“ na objavljivanje dana 9. januara 2019. godine i objavljen na internet stranici Skupštine Crne Gore. Odbor je usvojio tri odluke i to: Odluku o visini naknade za rad predsjednika i člana Upravnog odbora Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava; Odluku o visini naknade za rad članu Komisije za vrednovanje; i Odluku o izmjeni Odluke o utvrđivanju dodatka na zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima zaposlenima u Službi Skupštine Crne Gore.
- Na 58. sjednici, održanoj 27. decembra, Administrativni odbor je jednoglasno odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da izabere Neđeljka Rudovića za člana Odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva.

- Na drugoj zajedničkoj sjednici **Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet**, održanoj 21. decembra, sprovedeno je konsultativno saslušanje na temu „Primjena Ugovora o koncesiji zaključenog između Vlade Crne Gore i D.O.O ,Vektre Jakić“.

NOVOSTI IZ SKUPŠTINE

Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović sa delegacijom boravio je u dvodnevnoj posjeti Rumuniji 10. i 11. decembra

Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović sa delegacijom boravio je u dvodnevnoj posjeti Rumuniji gdje se sastao sa predsjednicima oba doma rumunskog Parlamenta Nikolaem Dragneom i Kalinom Tarićeanom. Brajović je akcentovao Rumuniju kao treću državu zaredom koja nakon Bugarske i Austrije predsjedava Savjetom EU, a koja odlično poznaje prilike u regionu, podržava proširenje i razumije važnost članstva Crne Gore i Zapadnog Balkana u Uniji. Dragnea je istakao interes jačanja saradnje na nivou lokalnih uprava. Tarićeanu je ponudio podršku Crnoj Gori prenošenjem evropskih iskustava Rumunije, kako bi naša zemљa na najbolji način iskoristila svoje razvojne potencijale. Delegacija se potom sastala sa premijerkom Rumunije Viorikom Dančilom. Predsjednica Vlade Rumunije naglasila je da će Zapadni Balkan biti jedan od prioriteta rumunskog predsjedavanja, a Crna Gora može da računa na podršku kako bi njena

dosadašnja dostignuća bila što vidljivija. Potom je uslijedio

sastanak sa ministrom vanjskih poslova Rumunije Teodorom Maleškanu. Maleškanu je istakao značaj parlamentarnih aktivnosti na intenziviranju bilateralnih odnosa, a čestitao je Crnoj Gori na uspešno sprovedenim izborima i postizbornim parlamentarnim dostignućima.

Delegacija Odbora za vanjske poslove Velike narodne skupštine Republike Turske u posjeti Skupštini Crne Gore 4. i 5. decembra

Organizovan je sastanak predsjednika Skupštine sa delegacijom Odbora za vanjske poslove Velike narodne skupštine Republike Turske koju je predvodio predsjednik odbora Volkan Bozkir. Brajović je istakao zadovoljstvo prvom posjetom Odbora za vanjske poslove turskog Parlamenta Crnoj Gori u istoriji odnosa zakonodavnih domova dvije zemlje. Bozkir je izrazio zadovoljstvo spremnošću oba parlamenta za intenzivnu saradnju, a prenio je i pozitivan stav članica NATO-a zbog ulaska i dosadašnjih aktivnosti Crne Gore u ovoj organizaciji. Delegacija Skupštine Crne Gore u sastavu: predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić i članovi Odbora: Nada Drobnjak, Halil Duković, Dragutin Papović i Miodrag Lekić se, takođe, sastala sa delegacijom Odbora za vanjske poslove Velike narodne skupštine Republike

Turske. Nikolić je upoznao turske parlamentarce sa napretkom Crne Gore na polju evropskih integracija. Tursku delegaciju na odvojenom sastanku, primila je i Grupa prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Velikom narodnom skupštinom Republike Turske. Sagovornici su se saglasili da postoje više platformi za saradnju na parlamentarnom nivou, te da su međuparlamentarne grupe prijateljstva svakako jedan od najznačajnijih mehanizama za unapređenje saradnje u brojnim oblastima. S tim u vezi, Bozkir je najavio da će uskoro uslijediti poziv turske strane da delegacija Skupštine Crne Gore posjeti Tursku. Pored predsjednika Nimanbegua i gostiju, sastanku su prisustvovali i uzeli aktivno učešće poslanici: Suad Numanović, Marija Maja Čatović, Branka Tanasijević i Nedžad Drešević.

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

Konferencija predsjednika parlamenta zemalja EU je forum za saradnju među parlamentima država članica Evropske unije na nivou njihovih predsjednika. Od 1999. godine ovaj forum se sastaje bar jednom godišnje u svrhu razmjene iskustava i prakse, te praćenja implementacije principa supsidijarnosti i proporcionalnosti.¹ „Cilj je načela supsidijarnosti osigurati da se odluke donose što je moguće bliže građaninu. Osim u slučajevima u kojima EU ima isključivu nadležnost, akcija na europskoj razini ne bi se smjela poduzimati ako nije učinkovitija od akcije poduzete na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.“, „Načelo razmernosti znači da EU u svrhu postizanja svojih ciljeva poduzima samo nužne i nikakve druge akcije. Načelo je zapisano u Ugovoru o Europskoj uniji, u članku 5., koji glasi: ‘sadržaj i forma djelovanja Unije neće premašiti ono što je nužno za postizanje ciljeva Ugovora’“²

¹ Doc. dr Komar, Olivera, Prof. dr Ivana Jelić, Nataša Komnenić, Irena Mijanović, Jelena Radonjić, Vlatko Šćepanović, Parlamentarni leksikon, Podgorica, Skupština Crne Gore 2016, str. 65; ² EU pojmovnik, detaljnije u: https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/what/glossary/s/subsidiarity

TEMA BROJA

Održan četrnaesti sastanak COSAP-a

Četrnaesti sastanak parlamentarnih odbora za Evropske integracije/poslove zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja jugoistočne Evrope (COSAP) održan je 2. i 3. decembra. Ovogodišnji sastanak obilježila je rasprava na temu parlamentarne dimenzije procesa pristupanja EU i

mogućnosti širenja Evropske unije. U svom obraćanju prisutnima, predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović istakao je da podrška svih parlamentarnih partija članstvu u EU, kao glavnom strateškom cilju Crne Gore na međunarodnom planu, doprinosi inkluzivnosti i uspješnosti procesa, kao i da pomjerenje Zapadnog Balkana sa periferije u centar EU doprinosi stabilnosti cijele Evrope. On je iskazao uvjerenje da će u najnovijem izazovu parlamenta, koji se odnosi na obaveze poslanika pred sudskom vlašću, svi pojedinci i institucije postupiti odgovorno i sa punom sviješću prema obavezama i posljedicama pred građanima, a sve u cilju dalje demokratizacije i poštovanja zakona. Šef Delegacije EU u Crnoj Gori Nj.E. Aivo Orav osvrnuo se na dosadašnje reforme, sprovedene na ekonomskom, socijalnom i društveno-političkom planu, ukazujući na značaj mjerljivih rezultata i korišćenje pozitivnog momentuma za prijem novih članica, potvrđenog kroz prioritete ovogodišnjih predsjedavanja Savjetu EU i održanih samita u Sofiji i Londonu.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović ukazao je na važnost COSAP inicijative, kao regionalnog foruma za razmjenu iskustava i razgovor o zajedničkim izazovima u procesu pristupanja EU. Radunović je svojim kolegama iz Albanije, Bosne i Hercegovine i Srbije poželio dobrodošlicu, ali je kazao da, u znak solidarnosti prema kolegama iz Demokratskog fronta Nebojši Medojeviću i Miljanu Kneževiću, neće učestvovati u nastavku konferencije.

Objašnjavajući trenutnu političku situaciju u Crnoj Gori, on je ukazao na neadekvatan rad pravosudnih institucija i apelovao na neophodnost zaštite nezavisnosti poslanika i njihove slobode govora. Podršku predsjedavajućem iskazali su i članovi Odbora za evropske integracije Ranko Krivokapić i Neđeljko Rudović, koji su naglasili da je u Crnoj Gori neophodno zaštiti parlamentarizam i nezavisnost svih poslanika, uz poštovanje ustavom garantovanih prava.

U okviru prve sesije, svoje viđenje mogućnosti i izazova politike proširenja EU, predstavili su: Aleksandar Drljević, glavni pregovarač Crne Gore sa EU, Nj.E. Robert Veber, ambasador SR Njemačke u Crnoj Gori i Gordana Đurović, profesor na Ekonomskom fakultetu i bivša ministarka za evropske integracije. Ocijenjeno je da je, u okviru bugarskog i austrijskog predsjedavanja, obnovljena priča o evropeizaciji Zapadnog Balkana i stavljen fokus na posvećenost Evropske unije regionu. Podrška EU ogleda se i u povećanju sredstava u okviru pretpristupnih fondova (IPA). Parlamentarci su istakli značaj očuvanja regionalne saradnje i stabilnosti u regionu, uz konstataciju da je politika proširenja zajednički interes i Evropske unije i država aspiranata. U narednom periodu, u fokusu će biti postizanje vidljivih rezultata, kao i jačanje sposobnosti država da prate i dostignu standarde EU u cilju povećanja svoje konkurentnosti. U svjetlu unutrašnjih izazova, sa kojima se suočava EU (Bregzit, migrantska kriza i jačanje nacionalnih partija) i predstojećih izbora za Evropski parlament, važno je održati podršku građana procesu evropskih integracija, kroz jačanje transparentnosti procesa, jasniju viziju i posvećenost evropskim vrijednostima. Drugu sesiju, posvećenu parlamentarnoj dimenziji procesa pristupanja EU, otvorio je Kristijan Vigenin, predsjednik Odbora za evropske poslove i nadzor fondova EU u Narodnom sobranju Republike Bugarske. Tokom sesije, bilo je riječi o odnosu vlade i parlamenta u procesu integracija, regionalnoj saradnji kao adekvatnom mehanizmu za rješavanje zajedničkih izazova i pitanja od interesa, te saradnji parlamenta u okviru Berlinskog procesa. Iako na kraju sastanka nije usaglašena zajednička izjava, poslanici su istakli da je cilj okupljanja ispunjen i zahvalili na prilici da direktno i otvoreno razgovaraju o zajedničkim pitanjima od interesa u procesu evropskih integracija. Naredni sastanak COSAP-a biće održan u Beogradu, u prvoj polovini 2019. godine.

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

Izvod iz Zakona o izboru narodnih poslanika za Ustavotvornu skupštinu Narodne Republike Crne Gore iz 1946. – Službeni list Narodne republike Crne Gore br. 18 od 18.9.1946. godine

VII BIRAČKA MJESTA, BIRAČKI ODBORI, GLASANJE

čl. 20

Svaki birač može glasati samo jedanput. Birač glasa lično na biračkom mjestu i samo za potvrđene i objavljenje kandidatske liste.

čl. 21

Točenje ili davanje na ma kakav način alkoholnih pića zabranjeno je na dan izbora, na dan prije i na dan poslije izbora. Ovu će zabranu mjesni narodni odbori objaviti na tri dana prije izbora.

čl. 22

Biračko mjesto biće u najpogonijoj zgradu u koju mjesni odbor za to odredi. U mjestima koja imaju preko pet stotine birača, glasanje će se vršiti na više biračkih mesta koja treba da budu lako pristupačna biračima. U ovom slučaju svako biračko mjesto mora nositi svoj broj.

čl. 28

Uoči dana izbora u 15 časova svi članovi biračkog odbora ili njihovi zamjenici sastaće se u zgradu određenoj za glasanje, i tu će primiti na revere od mjesnog narodnog odbora kutije sa ključevima i odgovarajući broj kuglica, stalni birački spisak, kandidatske liste i ostalo što je potrebno. Oni su dužni da kutije pregledaju i da se uvjere o njihovoj ispravnosti. Zatim će predsjednik zaključati kutije sa dva ključa tako, da usta kutije budu potpuno zatvorena. Jedan će ključ uzeti predsjednik a drugi jedan član biračkog odbora.

Zatim će birački odbor na svaku biračku kutiju na vidan i nedvosmislen način postaviti potvrđene kandidatske liste za koje će se glasati.

Kutije kandidatskih lista za Ustavotvornu skupštinu NRCG postavljaju se onim redom kojim su kandidatske liste potvrđene.

Ako su se na jednoj kandidatskoj listi udružili dva ili više kandidata onda će se za svakog kandidata postaviti posebna kutija i to redom kako je koji od kandidata označen na toj potvrđenoj kandidatskoj listi.

Čitavom tom radu imaju priliku da prisustvuju i pred-

stavnici lista.

čl. 31

Predsjednik biračkog odbora stara se uz pomoć ostalih članova održavanju reda i mira za vrijeme glasanja. U slučaju potrebe predsjednik će tražiti pomoć narodne milicije, koja od dolaska na biralište stoji pod njegovim rukovodstvom.

čl. 35

Svaki birač kad uđe pristupa stolu biračkog odbora, zatim na poziv predsjednika mora glasno reći, tako da čuju svi članovi biračkog odbora, svoje porodično i rođeno ime i zanimanje, a u mjestima gdje ima više biračkih mesta i svoj stan. Predsjednik će birača legitimisati ili na drugi način utvrditi njegov identitet. Zatim predsjednik utvrđuje da li je to lice uvedeno u stalni birački spisak. Ako nađe da je uvedeno, predsjednik će zaokružiti tekući broj toga lica u biračkom spisku, kao zank da je pristupio glasanju. Istovremeno će lice koje vodi spisak glasalih po rednom broju upisati porodično i rođeno ime glasača i broj pod kojim je uveden u birački spisak. Poslije toga predsjednik objašnjava biraču način glasanja i predaje mu kuglicu.

čl. 37

Glasanje se vrši na ovaj način: Kad birač primi kuglicu stavlja je u desnu ruku ili lijevu, ako desne nema, zatim ruku zatvara, pa sa tako zatvorenom rukom prilazi svakoj kutiji redom i u svaku kutiju zavlači zatvorenu ruku. Kuglicu će spustiti u onu kutiju koja pripada kandidatskoj listi odnosno kanidatu za kojeg hoće da da svoj glas. Kad iz poslednje kutije izvuče ruku birač će je pred svima otvoriti tako da svaki može vidjeti da u njoj nema više kuglica. Za sve vrijeme dok birač vrši glasanje i predsjednik i članovi biračkog odbora paze da ne premjesti kuglicu u drugu ruku i da je sa sobom ne odnese.

čl. 45

Kad glasanje bude svršeno birački odbor prebrojiće neupotrebljene kuglice i staviti ih u posebnu vrećicu. Vrećicu će zatvoriti i zapečatiti. Birački odbor poslije ovoga utvrđuje po biračkom spisku i spisku glasalih ukupan broj palih glasova. Predsjednik biračkog odbora proglašće javno pred izbornom zgradom koliko je koja kandidatska lista odnosno kandidat dobio glasova.

KALENDAR

2. decembar

- Delegacija Grupe priateljstva sa Poljskom na čelu sa potpredsjednikom Skupštine Crne Gore Branimirom Gvozdenovićem boravila je u zvaničnoj posjeti Varšavi u periodu od 2. do 5. decembra 2018. godine. Gvozdenović je ukazao na važnost podrške koju Poljska pruža integraciji država Zapadnog Balkana u evropske i evroatlantske strukture i ujedno se zahvalio na isticanju Crne Gore kao regionalnog predvodnika u pogledu pridruživanja zajednici evropskih zemalja. Potpredsjednik Parlementa Poljske Rišard Terlecki istakao je da Crna Gora u Poljskoj ima prijatelja na putu ka EU i partnera u okviru NATO-a i da može da računa na njenu podršku u daljim integracionim procesima na multilateralnom i bilateralnom planu. Sastancima su prisustvovali poslanici Marta Šćepanović, Momčilo Martinović i Miloš Nikolić.

3. decembar

- Održan je četrnaesti sastanak parlamentarnih odbora za evropske integracije/poslove zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja jugoistočne Evrope (COSAP).

4. decembar

- Održan je sastanak predsjednika Skupštine sa delegacijom Odbora za vanjske poslove Velike narodne skupštine Republike Turske koju je predvodio predsjednik odbora Volkan Bozkir. Brajović je istakao

zadovoljstvo prvom posjetom Odbora za vanjske poslove turskog Parlamenta Crnoj Gori u istoriji odnosa zakonodavnih domova dvije zemlje. Bozkir je izrazio zadovoljstvo spremnošću oba parlamenta za intenzivniju saradnju, a prenio je i pozitivan stav

članica NATO zbog ulaska i dosadašnjih aktivnosti Crne Gore u ovoj organizaciji. Delegacija Skupštine Crne Gore u sastavu: predsjednik Odbora za međunarodne odnose i seljenike Andrija Nikolić i članovi Odbora: Nada Drobnjak, Halil Duković, Dragutin Papović i Miodrag Lekić su, takođe, ugostili delegaciju Odbora za vanjske poslove Velike narodne skupštine Republike Turske koja je boravila u zvaničnoj posjeti Skupštini Crne Gore.

- Održan je sastanak članova Odbora za ekonomiju, finansije i budžet sa parlamentarnom delegacijom Republike Kosovo. Sastanak je održan u sklopu projekta „Javni dijalog o održivom korišćenju energije u Jugoistočnoj Evropi”, u organizaciji Otvorenog regionalnog fonda za Jugoističnu Evropu u saradnji sa Školom političkih studija i pet političkih škola Savjeta Evropa iz regiona. Tokom sastanka, razgovarano je o temama koje su se odnosile na oblast energetike, iskorišćenost energetskih potencijala, dalju perspektivu razvoja ovog sektora u regionu Zapadnog Balkana, posebno imajući u vidu projekte kao što su energetska interkonekcija između Crne Gore i Italije, valorizacija termo i hidro potencijala, kao i alternativnih izvora energije.

5. decembar

- U susret Međunarodnom danu ljudskih prava, Odbor za ljudska prava i slobode je organizovao Konferenciju na temu „Zaštita podataka o ličnosti u Crnoj Gori - zakonodavstvo i praksa“. Pored poslanika, na Konferenciji su učestvovali Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore i predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, kao i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Predstavništva UNDP-a, UNICEF-a i UNHCR-a u Crnoj Gori i NVO „Građanska alijansa“. Učesnici Konferencije su zaključili da su ljudska prava svih nas pojedinačno, na svakom mjestu i svakog dana, a da je obilježavanje Međunarodnog dana ljudskih prava samo prilika da se svima skrene pažnja na obavezu poštovanja ljudskih prava i sloboda i uvažavanja drugog i drugačijeg.
- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović, na poziv austrijske ambasadorke Ane Janković, bio je počasni gost na sastanku ambasadora država

KALENDAR

članica i kandidata za članstvo u Evropskoj uniji. Sastanak u Podgorici bio je prilika da se još jednom razmijene mišljenja o politici proširenja Evropske unije.

6. decembar

- Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić sastao se sa ambasadorom Makedonije u Crnoj Gori Mihajlom Trpkovskim. Sagovornici su se saglasili da je dobrosusjedska politika nužan preduslov za napredak, prosperitet i blagostanje regionala udruženog ka istom vanjskopolitičkom cilju, punopravnom članstvu u evropskoj porodici naroda. Nikolić i Trpkovski su posebnu pažnju posvetili mogućnostima za intenziviranje parlamentarne saradnje dvije države, posebno u formatu skupštinskih odbora za vanjske poslove.
- Delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala je na Godišnjoj sesiji Parlamentarne konferencije o Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (STO) koja je održana 6 - 7. decembra 2018. godine u Ženevi u organizaciji Inter – Parlamentarne unije i Evropskog parlamenta. Konferencija je imala za cilj da unaprijedi transparentnost STO dok su, tokom konferencije, predstavnici parlamenta imali priliku da razmijene mišljenja i iskustva sa zvaničnicima STO i predstvincima civilnog društva. Na konferenciji su učestvovali predsjednik Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Predrag Sekulić i poslanik Filip Vuković.

7. decembar

- Potpredsjednik Skupštine Crne Gore i predsjednik grupe prijateljstva Parlamenta Crne Gore sa Svekineskim Narodnim Kongresom Branimir Gvozdenović sastao se sa ambasadorom Narodne Republike Kine u Crnoj Gori Liu Činom. Na sastanku je bilo riječi o projektima u Crnoj Gori koje realizuju kineske kompanije. Gvozdenović i Čin su najavili razvoj dalje saradnje u različitim oblastima, budući da su dosadašnjim zajedničkim aktivnostima i saradnjom postavljeni jaki temelji u odnosima ove dvije zemlje.
- Odbor za rodnu ravnopravnost u saradnji sa misijom OEBS-a u Crnoj Gori organizovao je dvodnevnu radionicu za poslanike/ce i zaposlene u Skupštini,

na temu „Rodno odgovorno budžetiranje”, u cilju realizacije jedne od mjera iz Plana aktivnosti za rodno osjetljivu Skupštinu Crne Gore, septembar 2016 - septembar 2018, koja predviđa izgradnju kapaciteta i procedura za realizaciju procjena u svim fazama kreiranja i usvajanja zakona, politika i drugih akata.

10. decembar

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović sa delegacijom boravio je u dvodnevnoj posjeti Rumuniji, gdje se sastao sa predsjednicima oba doma rumunskog parlamenta Nikolaem Dragneom i Kalinom Tarićeanom, premijerkom Rumunije Vioricom Dančilom i ministrom vanjskih poslova Rumunije Teodorom Maleškanuom.
- Predsjednik Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Radule Novović sastao se sa izvanrednom i opunomoćenom ambasadorkom Republike Francuske u Crnoj Gori Kristin Tudik Gabori. Novović je upoznao ambasadorku sa nadležnostima i funkcionisanjem Odbora kao i sa aktivnostima u vezi sa reformom obrazovnog sistema u Crnoj Gori. Sastanak je organizovan u cilju jačanja parlamentarne saradnje u oblastima iz nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, kao i uspostavljanja komunikacije Odbora sa odgovarajućim radnim tijelima Narodne Skupštine i Senata Parlamenta Republike Francuske.
- Poslanik Skupštine Crne Gore i zamjenik šefa stalne Delegacije u Parlamentarnoj skupštini NATO-a Obrad Mišo Stanišić prisustvovao je Osamnaestom godišnjem Transatlantskom forumu Parlamentarne skupštine NATO-a, koji se realizovao u saradnji Parlamentarne skupštine NATO-a, Atlantskog savjeta SAD-a i Instituta za strateške studije Nacionalnog

KALENDAR

univerziteta odbrane, u periodu od 10. do 12. decembra 2018. godine, u Vašingtonu u Sjedinjenim Američkim Državama. Forum se održava na godišnjem novou u Vašingtonu, u saradnji sa Univerzitetom za nacionalnu odbranu i Atlantskim savjetom Sjedinjenih Američkih Država.

- Član Odbora za ljudska prava i slobode Suad Numanović učestvovao je na konferenciji „Zaštita ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori“, održanoj u Podgorici, 10. decembra 2018. godine. Poslanik je tokom izlaganja podsjetio da je prema rezultatima brojnih istraživanja u Crnoj Gori još uvijek visok prag tolerancije na nasilje nad ženama iako ovo nasilje predstavlja ozbiljno ugrožavanje osnovnih ljudskih prava i sloboda. Zaključeno je da su učesnici konferencije bili u prilici da sagledaju stepen poštovanja i zaštite ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori, uz sveobuhvatan osvrt na dvije oblasti koje su prepoznate kao izazovi i koje zahtijevaju intenzivnije napore svih aktera u društvu radi dostizanja najviših standarda.

11. decembar

- Članovi Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, poslanici Marija Maja Čatović i Radule Novović, kao i služba Odbora, boravili su u trodnevnoj posjeti Državnom zboru i pravosudnim institucijama Republike Slovenije. Prvog dana delegacija se sastala sa najvišim predstavnicima Sudskog savjeta, Tužilačkog savjeta i Ministarstva pravosuđa. Drugog dana boravka u Ljubljani, delegacija je održala niz sastanaka u Državnom zboru Republike Slovenije. Delegacija se u okviru posjete Državnim zboru, sastala i sa predstavnicima Grupe prijateljstva sa Crnom Gorom, koju je predvodio predsjednik Tomaž Liseč. Sagovornici su razgovarali o trenutnim političkim prilikama u Crnoj Gori i Sloveniji, oblastima saradnje, zaključujući da postoji prostor za dodatnim inteziviranjem odnosa, a u interesu dviju država i njihovih građana. Trećeg dana posjete, delegacija je posjetila Ambasatu Crne Gore u Republici Sloveniji. Posjeta je organizovana u cilju razmjene iskustava i osnaživanja saradnje između Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore i radnih tijela Državnog zbora Republike Slovenije, koji imaju zajedničke nadležnosti.

12. decembar

- Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike održao je sastanak sa predstavnicima udruženja i zajednica iseljenika u Republici Srbiji. Predstavnici crnogorskih udruženja i zajednica u Republici Srbiji iznijeli su svoja viđenja i probleme u funkcionisanju nacionalne zajednice i zatražili pomoć od matice za realizaciju projekata iz oblasti kulture i očuvanja identiteta. Pored predstavnika udruženja iseljenika, sastanku su prisustvovali i ambasador Crne Gore u Republici Srbiji Branislav Mićunović i Generalni konzul Crne Gore Miodrag Kankaraš.
- Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Suad Numanović prisustvovao je predstavljanju Nacrta analize inter-sektorske podrške različitim sistema djeci sa smetnjama u razvoju u Crnoj Gori. Predstavljanje Nacrta analize inter-sektorske podrške različitim sistema djeci sa smetnjama u razvoju u Crnoj Gori održano je u Plavoj sali zgrade Ujedinjenih nacija.

13. decembar

- Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić primio je studente Fakulteta za državne i evropske studije iz Podgorice. Predsjednik i Sekretarijat Odbora upoznali su studente sa Poslovnikom Skupštine propisanim nadležnostima Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, kao i najznačajnijim aktivnostima ovog radnog tijela, realizovanim u okviru zakonodavne i kontrolne funkcije Skupštine. Predsjednik Odbora Andrija Nikolić je još jednom podsjetio da je Skupština Crne Gore otvorena za sve građane i izrazio spremnost za nastavak saradnje sa studentima.

KALENDAR

14. decembar

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović razgovarao je sa novoimenovanim ambasadorom Republike Albanije u Crnoj Gori Ridijem Kurtezijem. Sagovornici su zajednički ocijenili da Crna Gora i Albanija imaju odlične odnose i istakli potrebu daljeg jačanja sveukupne saradnje s posebnim akcentom na ekonomiju. Predsjednik Skupštine je još jednom potvrdio spremnost Crne Gore da svojim iskustvom pomogne evropski put Republike Albanije.

20. decembar

- Predsjednica Zakonodavnog odbora Skupštine Crne Gore Marta Šćepanović sastala se sa ambasadorom Republike Italije u Crnoj Gori Lukom Zeliolijem. Na sastanku je, između ostalog, bilo riječi o radu Zakonodavnog odbora i uspostavljanju saradnje sa Parlamentom Italije. Susret poslanice Šćepanović i ambasadora Zeliolija bio je i prilika za razmjenu mišljenja o aktuelnim pitanjima, ali i daljim koracima ka povezivanju Italije i Crne Gore.

21. decembar

- Održan je sastanak članova Grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Parlamentom Jordana. Predsjednik Grupe prijateljstva Genci Nimanbegu naglasio je da postojeću dobru saradnju sa Hašemitskom Kraljevinom Jordan, treba dodatno ojačati, uz napomenu da parlamentarna diplomacija manifestovana kroz direktnu komunikaciju poslanika dva parlamenta u okviru grupe prijateljstava, predstavlja veoma praktičan mehanizam za unapređenje postojećih prijateljskih odnosa Crne Gore i Jordana. Sastanku su prisustvovali poslanici: Sanja Pavićević, Momčilo Martinović i Miodrag Vuković.
- Predsjednik Skupštine Ivan Brajović primio je u

nastupnu posjetu novu ambasadorku Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori Džudi Rajzing Rajnke. Sagovornici su se saglasili da parlamenti predstavljaju važan dio demokratskog sistema i osnovnih društvenih vrijednosti, pa treba nastaviti rad na jačanju parlamentarne saradnje. Predsjednik Skupštine i ambasadorka su istakli obostrani interes za prioritetno jačanje bilateralne saradnje na ekonomskom planu. Brajović je zahvalio na iskazanoj ličnoj želji ambasadorke da se angažuje na boljem međusobnom upoznavanju građana dvije zemlje i produbljivanju veza prijateljskih naroda partnerskih zemalja sa zajedničkim vrijednostima.

- Održan je sastanak predsjednika Skupštine sa nerezidentnim ambasadorom Jordana Favazom Al Eitanom. Bilateralni odnosi Crne Gore i Kraljevine Jordan razvijaju se bez prepreka, čime je otvoren put za dalju parlamentarnu i ekonomsku saradnju – zaključeno je na sastanku. Sagovornici su ocijenili da parlamentarni dijalog na najvišem nivou i u okviru grupe prijateljstva predstavlja dobru osnovu za razvoj odnosa u brojnim oblastima i korišćenje ekonomskih potencijala dvije zemlje. Brajović je odao priznanje na očuvanju stabilnosti i sigurnosti Jordana imajući u vidu izazove sa kojima se ova država suočava, prevashodno sa velikim brojem migranata koji trenutno čine gotovo polovinu stanovništva kraljevine.

28. decembar

- Radne grupe Odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva nastavile su sa radom, pa je tako tokom ove sedmice, održano šest sastanaka radnih grupa na kojima su poslanici, predstavnici NVO sektora i članovi akademske zajednice razmatrali metodologiju rada i aktivnosti kojima će se radne grupe Odbora baviti u narednom periodu, a sa ciljem pripreme zakonskih rješenja i njihovog upućivanja Odboru na razmatranje.